

**CENTRUL NAȚIONAL
DE EVALUARE
ȘI EXAMINARE**

**DIRECȚIA GENERALĂ
EDUCAȚIE ȘI ÎNVĂȚARE
PE TOT PARCURSUL VIEȚII**

**MINISTERUL
EDUCAȚIEI
CERCETĂRII
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI**

**CONCURSUL PENTRU OCUPAREA POSTURILOR
DIDACTICE/ CATEDRELOR DECLARATE
VACANTE /REZERVATE ÎN
ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR**

**PROGRAMA
PENTRU
ARTE VIZUALE**

**EDUCAȚIE PLASTICĂ / EDUCAȚIE VIZUALĂ /
EDUCAȚIE ARTISTICĂ /
/ ARHITECTURĂ**

- București-

2010

NOTA DE PREZENTARE

Programele pentru perfecționarea pregătirii de specialitate a cadrelor didactice urmăresc afirmarea unor noi competențe profesionale prin aprofundarea unor concepte și orientări cu privire la educația artistică înțeleasă ca activitate creativă specifică și interdisciplinară de formare a tinerei generații.

La examenul de ocupare a posturilor vacante în învățământul preuniversitar se au în vedere atât însușirea temeinică și completă a conținutului teoretic pe care îl presupune limbajul vizual, cât și conștientizarea funcțiilor lui practice, gramaticale și de tehnologie artistică.

Cadrele didactice care se prezintă la concursul de titularizare sunt, în general, absolvenți de doar câțiva ani ai institutelor de învățământ superior. Din acest punct de vedere, concursul trebuie să ateste următoarele:

- stăpânirea cunoștințelor generale din științele educației asimilate în facultate, cu accent pe aplicațiile lor practice (proiectare, strategii didactice, mijloace de învățământ, creativitate);
- aplicarea creativă a informațiilor din didactica specialității dobândite anterior și îmbogățite prin experiența de catedră (limbaj plastic, noțiuni de gramatică a vizualului, tehnici artistice);
- preocupări de optimizare și ameliorare a mijloacelor de accesibilizare a conținutului programei școlare în funcție de particularitățile de vârstă și individuale ale copiilor;
- calitatea documentării privind zone ale vizualului de interes în școala actuală: mass-media, modă, publicitate etc.;
- demonstrarea unor capacități de descoperire a mijloacelor și căilor specifice de cultivare și stimulare a creativității.

Caracterul integrator și multicultural al acțiunilor reprezentative pentru disciplina educație plastică este dezvoltat în cadrul mai larg al demersului metodic. Învățarea în artă fiind gramaticală și tehnologică (și, doar în acest sens, operațională), punerea în aplicare a acestui conținut implică, din partea profesorilor, motivații de inovare și descoperire a unor strategii, modalități tehnice, mijloace și forme active pentru stimularea creativității vizuale a elevilor.

Acesta este obiectivul fundamental al înprospătării informației de specialitate, psihopedagogice și metodologice și criteriul evaluării muncii fiecărui cadru didactic, pe linia preconizată de reforma curriculară în curs de desfășurare în învățământul românesc de toate gradele.

COMPETENȚELE CADRULUI DIDACTIC IN DOMENIUL ARIEI CURRICULARE ARTE – ARTE VIZUALE

- Competențe în aplicarea unor principii și metode de comunicare educațională.
- Competențe în domeniul teoriei, metodologiei și practicii evaluării.
- Competențe în domeniul didacticii limbajului de specialitate.
- Competențe legate de afirmarea propriei personalități, dorința de evoluție individuală și profesională continuă.
- Competența în elaborarea unor proiecte de specialitate sau interdisciplinare, individuale și/sau comune.
- Competențe de a concepe curriculum la decizia școlii pe aria curriculară Arte.
- Competențe în structurarea și argumentarea propriilor atitudini estetice față de fenomenul cultural-artistic.
- Competențe în utilizarea tehnologiilor informaționale specifice comunicării vizuale.

TEMATICA ȘTIINȚIFICĂ – ARTE VIZUALE - EDUCAȚIE PLASTICĂ, EDUCAȚIE VIZUALĂ, EDUCAȚIE ARTISTICĂ

ELEMENTE DE LIMBAJ ȘI MIJLOACE DE EXPRESIE PLASTICĂ, COMPOZIȚIA PLASTICĂ ȘI DECORATIVĂ, TEHNICI ȘI PROCEDEE DE LUCRU.

A. Elemente de limbaj plastic

Definire, clasificare și ipostaze ale elementelor de limbaj plastic.

Potențele constructive și de expresie ale elementelor limbajului plastic.

Amplificarea posibilităților expresive ale elementelor de limbaj obținută prin diversificarea procedeele tehnice.

B. Mijloace de expresie plastică

Problematika mijloacelor de expresie plastică în artele vizuale.

Contrastul, tipuri de contraste, procedee de realizare;

Acordul, acorduri cromatice, procedee de realizare;

Contribuția ritmului (poziție, direcție mișcare) în reprezentarea expresivă și decorativă a spațiului plastic;

Studiul gamelor cromatice în realizarea armoniei și unității compoziționale;

Contrastele de linie, formă, culoare și valoare și rolul lor în organizarea compozițiilor cu unul sau mai multe centre de interes.

C. Compoziția

Compoziția, modalitate de organizare a suprafeței sau spațiului și utilizare a elementelor și mijloacelor de expresie într-un sistem unitar echilibrat și armonios. Tipuri de compoziție;

Structuri compoziționale organizate pe baza raportului armonic al secțiunii de aur;

Studiul structurilor naturale, interpretarea și organizarea lor în compoziție;

Probleme ale unității și echilibrului în compoziția dinamică a formelor;

Expresii plastice și decorative rezultate prin asamblare, multiplicare, metamorfozare, geometrizare, eliminare, adăugare;

Amplificarea posibilităților expresive ale elementelor de limbaj obținută prin diversificarea procedeele tehnice.

Problematika reprezentării și sugerării spațiului tridimensional, a volumului în plan, prin diferite mijloace de expresie valorică și cromatică;

D. Tehnici.

Tehnici de desen abordabile în învățământul de cultură generală: desenul în creion, în cărbune, în creioane colorate, în crete colorate, în peniță, în pensulă, laviul; materiale și instrumente folosite;

Tehnici de gravură abordabile în învățământul de cultură generală; utilizate în gravura fără acizi; pe scurt despre: monotipie, rafotipie, linogravură, xilogravură, pointe sèche, litografie; instrumentele și materialele folosite;

Tehnici de pictură; suporturi, instrumente, vopsele, accesorii; pe scurt despre: acuarelă, tempera, tempera în emulsii, guașă, acrylice, pictura pe sticlă, pastelul, colajul, imprimeul textil, fresca, mozaicul, tapiseria;

Tehnici de modelaj - modelarea în lut sau plastilină a unor forme plate, sau a unor reliefuri pe diferite trepte de înălțime, a unor forme în ronde-bosse, prin diferite procedee și cu instrumente adecvate; tehnici în arta decorativă – ceramica, textile, modă.

Analiza imaginii – component fundamental a formării culturii vizuale

Spatiul muzeal și expozițional resursă complexă de analiză și creație

Vestimentația; modelarea imaginii umane, prin mijloace specifice.

Probleme ale publicității prin imagine vizuală.

Particularități tehnice și de limbaj în spectacolul de animație.

Probleme ale receptării mesajului artistic în artele cinetice, citirea compoziției cinetice în teatru și film;

Analiza comparativă a mijloacelor de realizare a expresiei în teatru și film.

TEMATICA ȘTIINȚIFICĂ – ARTE VIZUALE - ISTORIA ARTEI UNIVERSALE ȘI ROMÂNEȘTI

Arta în Grecia antică.

Arta imperială romană.

Arta Evului Mediu: Occident, Bizanț și Țările Române

Renașterea

Manierismul

Barocul

Clasicismul. Arta secolului al XVII-lea în Franța.

Neoclasicismul și Revoluția franceză; stilul Empire;

Romantism;

Realism, impresionism, postimpresionism, neoimpresionism în arta europeană;

Începuturile artei moderne de tip occidental în România (1800-1881);

Orientări culturale și artistice în arta românească a secolului al XIX-lea – neoclasicismul, romantismul.

Arta secolului XX: curente, școli: Art Nouveau, Cubism, Fovism, Expresionism, Arta abstract, Suprarealism, Arta Pop;

Personalități ale artei moderne occidentale și românești în secolul al XX-lea.

METODICA PREDĂRII – ARTE VIZUALE - EDUCAȚIE PLASTICĂ, EDUCAȚIE VIZUALĂ, EDUCAȚIE ARTISTICĂ

Conceptul de alfabetizare vizuală. Aspecte specifice ale învățării gramaticii limbajului vizual.

Fundamente psihopedagogice ale descoperii și dezvoltării aptitudinilor în domeniul artelor plastice;

Activitatea practică(de atelier), forma de organizare a procesului de învățare, a limbajului plastic și de stimulare a creativității elevilor, de organizare, desfășurare, conducere și evaluare la disciplina Educație plastic și în învățământul de artă.

Operaționalizarea demersului didactic pentru disciplina Educație plastică, Educație vizuală și Educație artistică.

Tehnici și strategii didactice stimulative și de deblocare creativă. Aspecte psihopedagogice și metodice ale stimulării creativității elevilor.

Valorificarea experienței proprii de atelier in predarea procedeelor tehnice specific artelor vizuale.

Activitatea de joc și jocul de creație.

Aspecte specifice ale învățării gramaticii limbajului vizual; învățarea observațională, învățarea experimentală, învățarea prin exersare practică, învățarea prin analogie, învățarea intuitivă, învățarea prin deducție și descoperire, învățarea experimentală, învățarea prin analiză-sinteză, învățarea prin joc, învățarea prin proiect, învățarea prin parcurgerea etapelor oricărui proces de creație.

Spontaneitate și algoritm în asimilarea gramaticii vizualului.

Considerații metodice asupra evoluției figurii umane în creația copiilor.

Culoarea, limbaj prioritar în creația copilului și în educația plastică. Implicații psihopedagogice și metodice în cunoașterea elevilor și în stimularea lor creativă.

Stimularea creativității și originalității plastice a elevilor prin imagini fabuloase sau fantastice, prin substituirii,deformări, divizări, combinări etc.

Ocrotirea spontaneității native specifice; stimularea creativității fiecărui elev prin tratare diferențială și personalizată.

Rolul intuiției, al experimentului și al exercițiului practic demonstrativ în învățarea tehnicilor artistice-plastice în școală.

Aspecte psihopedagogice și metodice ale formării deprinderilor de exprimare plastică.

Eficiența și limitele diferitelor metode și procedee de studiu după natură în școală

Evaluarea performanțelor obținute de elevi în cursul procesului de învățare; modalități de evaluare specifică disciplinelor artistice; necesitatea evaluării pe baza obiectivelor operaționale;

Tipologia exercițiilor și experimentelor practice, desfășurate în orele de educație plastică, în orele de atelier.

Culoarea, limbaj prioritar în creația copilului și în educația plastică. Implicații psihopedagogice și metodice în cunoașterea elevilor și în stimularea lor creativă.

Probleme metodice specifice diferitelor vârste în însușirea noțiunilor despre culoare, linie și formă spațială; aprecieri și puncte de vedere personale.

Particularități de viziune și de limbaj în compozițiile elevilor preadolescenți și adolescenți; considerații artistice și metodice.

Abordarea simultană a noțiunilor teoretice și practice în asimilarea limbajului vizual în școală, în condiții predominant practice, de atelier, cu toți elevii.

Cerințe metodice ale alcătuirii și utilizării mijloacelor didactice, în educația plastică, în activitatea de exersare și de învățare a limbajului plastic și a tehnicilor specifice.

Rolul expoziției, muzeului, concursului, excursiei de documentare etc.; educația prin artă și pentru artă a elevilor.

TEMATICA ȘTIINȚIFICĂ - ARTE VIZUALE - SPECIALIZAREA ARHITECTURĂ

TEORIA ȘI ESTETICA ARHITECTURII

1. DEFINIREA ARHITECTURII CA OBIECT, FENOMEN, ACTIVITATE

Procesul istoric de definire a arhitecturii.

2. SPAȚIUL EXISTENȚIAL ȘI SPAȚIUL ARHITECTURAL

2.a. Nivelurile spațiului existențial, nivelurile spațiului arhitectural și interacțiunile dintre acestea la nivel geografic, peisager, urbanistic, de obiect arhitectural. Influența elementelor de mediu: climă, apă și teren asupra spațiului arhitectural. Conformarea volumetrică, soluții constructive, materiale de construcții utilizate în arhitectura vernaculară. Conceptul de dezvoltare durabilă în arhitectură.

2.b. Date fundamentale ale spațiului arhitectural. organizare și compoziție. Elemente de morfologie în analiza spațiului arhitectural. Principii de compoziție în arhitectură și în urbanism. Măsura exterioară, interioară, măsura absolută. Scara, raport, proporții. Lumină și culoare în spațiul arhitectural. Metode de reprezentare tri - și bidimensională a spațiului arhitectural. Noțiuni de estetică urbană, estetică arhitecturală.

2.c. Conținut, formă și funcțiune. Teoria locuirii. Teoria programelor de arhitectură. Condiții optime ale confortului interior față de particularitățile funcționale și psihofiziologice ale omului: zonificare, scară modulară, flexibilitate spațială.

2.d. Interpretarea tehnică a spațiului arhitectural. Rolul materialelor de construcție în evoluția structurii spațiului arhitectural și a anvelopei clădirii. Materiale de construcție durabile. Relațiile dintre caracteristicile spațiale, constructive și funcționale ale diferitelor programe de arhitectură.

2.e. Noțiuni de spațiu public urban. Tipuri de spații urbane: spațiu public, semi-public, spațiul privat.

TEMATICA ȘTIINȚIFICĂ - ARTE VIZUALE - SPECIALIZAREA ARHITECTURĂ

ISTORIA ARHITECTURII UNIVERSALE ȘI ROMÂNEȘTI

1. Arhitectura Greciei Antice. Geneza arhitecturii grecești, ordinele clasice de arhitectură, corecțiile optice, principii de modulară și proporționare, programe de arhitectură specifice.
2. Arhitectura Romei Antice. Sisteme constructive specifice, programe de arhitectură, tipologii planimetrice și principii de compoziție spațială.
3. Arhitectura bizantină. Analiza contextului social, politic și tehnic care a favorizat apariția și dezvoltarea arhitecturii bizantine. Principii de compoziție spațială, tipologii planimetrice, simbolistica spațiului arhitectural, decorația interioară și exterioară.
4. Arhitectura gotică. Analiza contextului social, politic și tehnic care a favorizat apariția și dezvoltarea arhitecturii gotice. Programe de arhitectură specifice, principii de compoziție spațială, tipologii planimetrice, simbolistica spațiului arhitectural, decorația interioară și exterioară. Sisteme structurale specifice. Spații urbane.
5. Arhitectura renescentistă. Analiza contextului social, politic și tehnic care a favorizat apariția și dezvoltarea arhitecturii renescentiste. Principii de compoziție spațială, tipologii planimetrice, simbolistica spațiului arhitectural, decorația interioară și exterioară. Spații urbane.
6. Arhitectura barocă și barocul postbizantin (arhitectura brâncovenească). Analiza contextului social, politic și tehnic care a favorizat apariția și dezvoltarea arhitecturii baroce. Principii de compoziție spațială, tipologii planimetrice, simbolistica spațiului arhitectural, decorația interioară și exterioară. Spații urbane.
7. Stilurile 1900. Surse și invarianți pentru Stilurile 1900. Arhitectura neoromânească în context european.
8. Arhitectura modernă. Stilul internațional, funcționalismul și arhitectura organică. Arhitectura modernă în România.

METODICA PREDĂRII/ ÎNVĂȚĂRII – ARTE VIZUALE – ARHITECTURĂ

- I. Procedee de metodica perfecționării și comunicării dintre profesor și elev în faza de inițiere în cultura de arhitectură (limbajul specializat și orientarea percepției vizuale și a raționamentelor logice în prelucrarea informațiilor).
- II. Metode de transmitere și interpretare a ansamblului de coduri ale limbajului profesional în predarea cunoștințelor teoretice de arhitectură.
- III. Metode de predare a programelor de arhitectură în cadrul orelor de atelier sau la materiile teoretice – formularea problemei (temă), formularea soluției (interpretarea datelor de temă), concretizarea soluției (metodologia), înțelegerea soluției (răspunsul optim funcțional, stilistic și spațial-volumetric).
- IV. Modernizarea mijloacelor de instruire-învățare utilizate la materiile teoretice și practice din domeniul arhitectural.
- V. Căi și mijloace de convertire a experiențelor de percepție și controlul spațiului real prin noțiuni de desen, geometrie descriptivă și perspectivă și de proiectare cu ajutorul calculatorului, în formarea capacităților conceptual – proiective ale elevilor.
- VI. Procedee și metode specifice pe baza cărora pot fi analizate și interpretate experiențele elevilor în domeniul arhitecturii.
- VII. Metode diferențiate utilizate în instruirea elevilor în raport cu structurile cognitive sau cele intuitiv-originare sau a elevilor cu aptitudini deosebite.
- VIII. Metode de evaluare (aplicații, verificări) ale calității informației pe care elevii și-au însușit-o în procesul instruirii în cultura de arhitectură.
- IX. Metode de conexarea domeniului arhitecturii la celelalte discipline care circumscriu aria culturii generale sau de specialitate a elevilor.
- X. Metode de promovarea și aplicarea cunoștințelor, acumulate prin instruire, în practica de specialitate.

BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA ȘTIINȚIFICĂ - EDUCAȚIE PLASTICĂ, EDUCAȚIE VIZUALĂ, EDUCAȚIE ARTISTICĂ

- Achiței, Gh., *Artă și experiență*, Ed. Albatros, București, 1974
- Achiței, Gh., *Frumosul dincolo de artă*, Ed. Meridiane, București, 1988
- Antal, F., *Clasicism și romantism*, Ed. Meridiane, București, 1971.
- Argan, G. C., *Arta modernă*, Ed. Meridiane, București, 1982.
- Arnheim, R., *Arta și percepția vizuală*, Ed. Meridiane, București, 1979
- Arnheim, R., *Forța centrului vizual*, Ed. Meridiane, București, 1995;
- Bazin, G., *Clasic, baroc, rococo*, Ed. Meridiane, București, 1970
- Berence, F., *Renașterea italiană*, Ed. Meridiane, București, 1969.
- Berger, R., *Descoperirea picturii*, vol. I-III , Ed. Meridiane, București, 1975;
- Berlogea, Ileana, *Teatrul și societatea contemporană*, Editura Meridiane, 1985

- Bloch, R., *Roma și destinul ei*, Ed. Meridiane, București, 1985.
- Bode, W von, *Maeștrii picturii olandeze și flamande*, Ed. Meridiane, București, 1974.
- Bonnrad, A., *Civilizația greacă*, Ed. Științifică, București, 1967.
- Bouleau, M., *Geometria secretă a pictorilor*, Editura Meridiane, 1978
- Brion, M., *Arta abstractă*, Ed. Meridiane, București, 1972;
- Brion, M., *Pictura romantică*, Ed. Meridiane, București, 1972
- Burke, E., *Despre sublim și frumos*, Ed. Meridiane, București, 1981
- Constantinescu, Gr., *Splendorile operei. Dicționar de teatru Liric*, E.D.P., 1995
- Constantin, Paul, *Arta 1900*, Ed. Meridiane, București, 1973
- Cristea, M., *Sistemul educațional și personalitatea. Dimensiunea estetică*, Ed. Didactică și pedagogică, București, 1995.
- de Micheli, M., *Avangarda artistică a secolului XX*, Ed. Meridiane, București, 1968
- de Micheli, M., *Avangarda artistică a secolului XX*, Ed. Meridiane, București, 1968.
- Delvoye, C., *Arta bizantină*, vol. I-II, Ed. Meridiane, București, 1976.
- Duby, G., *Arta și societatea, 980–1420* (vol. I-II), Ed. Meridiane, București, 1987.
- Dumitrescu, Zamfir, *Structuri geometrico - plastice*, Ed. Meridiane, București, 1984;
- Dumitrescu, Zamfir, *Caiete de perspectiva artistică*, vol. I, NOI Media Print, 2007;
- Elsen, A., *Temele artei* (vol. I și II), Ed. Meridiane, București, 1983
- Enciclopedia artiștilor români contemporani, Editura ARC 2000, București, 1996.
- Enescu, Theodor, *Scrieri de artă, Ștefan Luchian și spiritul modern în pictura românească*, ediție îngrijită de Ioana Vlasiu, București, Editura Meridiane, 2000
- Faure, E., *Istoria artei*, vol. I-V, Ed. Meridiane, București, 1970
- Fleming, W., *Arte și idei* (vol. I și II), Ed. Meridiane, București, 1983
- Eco, Umberto (coordonator), *Istoria frumuseții*, București, Editura RAO, 2006;
- Eco, Umberto (coordonator), *Istoria urâtului*, București, Editura RAO, 2007;
- Florian, M., *Metafizică și artă*, Ed. Echinox, Cluj, 1992
- Flusser, Vilém, *Pentru o filosofie a fotografiei. Texte despre fotografie*, Cluj-Napoca, Idea Design and Print, 2003;

- Gherasim, Marin, *A patra dimensiune*, Pitesti, Editurii Paralela 45, 2005;
- Gombrich, E.H., *O istorie a artei*, Ed. Meridiane, București, 1975.
- Grigorescu, D., *Cubismul*, Editura Meridiane, București, 1972.
- Grigorescu, D., *Expresionismul*, Editura Meridiane, București, 1969
- Grigorescu, D., *Pop art*, Editura Meridiane, București, 1975.
- Hasan, Yvonne, *Paul Klee si pictura modernă*, Ed. Meridiane, Bucuresti, 1999;
- Havel, M., *Tehnica tabloului*, Ed. Meridiane, București, 1988;
- Hocke, G., R., *Lumea ca labirint*, Ed. Meridiane, București, 1973.
- Hogarth, W., *Analiza frumosului*, Ed. Meridiane, București, 1981
- Huinzinga, J., *Amurgul Evului Mediu*, Ed. Meridiane, București, 1970.
- Istoria artelor plastice în România*, vol. I-II, Editura Meridiane, București, 1980.
- Istoria ilustrată a picturii*, Ed. Meridiane, București, 1973.
- Joly, Martine, *Introducere în analiza imaginii*, Editura All, 1998
- Kandinsky W., *Spiritualul in arta*, Ed. Meridiane, Bucuresti, 1994;
- Király, Aurora (coordonator), *Fotografia in arta contemporană. Tendințe în România, după 1989*, Ed. Unarte, Bucuresti, 2006;
- Knobler, N., *Dialogul vizual*, vol. I , II, Ed. Meridiane, București, 1983
- Lăzărescu, L., *Pictura în ulei*, Editura Sigma Plus, Deva, 1996
- Lhote, A., *Tratate despre peisaj și figură*, Ed. Meridiane, București, 1969.
- Lipps, T., *Estetica*, Ed. Meridiane, București, 1987
- Lützeller, H., *Drumuri spre artă* (vol. I și II), Ed. Meridiane, București, 1986
- Mašek, V., E., *Arta de a fi spectator*, Editura Meridiane, 1986
- Manescu, Mihail, *Mental și senzorial – identitate vizuală în secolul XX*, Bistrita, Editura Aletheia, 2006;
- Moles, A., *Artă și ordinator*, Ed. Meridiane, București, 1983
- Nanu, Adina, *Arta pe om*, Editura Compania, 2001
- Nanu, Adina, *Artă, stil, costum*, Editura Meridiane, 1976

- Nanu, Adina, *Bărbatul și moda*, Editura Polirom, Iași, 2010
- Nanu, Adina, *Vezi? Comunicarea prin imagine*, Editura Vizual, 2002
- Opreescu, G., *Manual de istoria artei*, Ed. Meridiane, București, 1985-1986.
- Panofsky, E., *Renaștere și renașteri în arta occidentală*, Ed. Meridiane, București, 1974
- Pareyson, L., *Estetica. Teoria formativității*, Ed. Universul, București, 1977
- Pavel, Amelia, *Pictura românească interbelică. Un capitol de artă europeană*, Editura Meridiane, 1996
- Pepino, C., *Automate, idoli, păpuși*, Editura Alma Galați, 1998
- Petrovici, V., *Lumină și culoare în spectacol*, Editura Albatros, 1974
- Pleșu, A., *Călătorie în lumea formelor*, Ed. Meridiane, București, 1986
- Popescu, T., *Concepte și atitudini estetice*, Ed. Meridiane, București, 1983
- Preda Sanc, Marilena, *Arta video-digitala*, Bucuresti, Editura Coresi, 2005;
- Prut, C., *Dicționar de artă modernă*, Editura Albatros, 1972
- Read, H., *Originea formei în artă*, Ed. Universul, București, 1971
- Rewald, J., *Istoria impresionismului*, Editura Meridiane, București, 1974.
- Rewald, John, *Postimpresionismul*, vol. I și II, Ed. Meridiane, București, 1978;
- Riegl, A., *Istoria artei ca istorie a stilurilor*, Editura Meridiane, București, 1998.
- Rosenkranz, K., *O estetică a urâtului*, Ed. Meridiane, București, 1984
- K. Ruhrberg, M. Schneckenburger, C. Frike, K. Honnef, Ingo F. Walther (ed.), *Art of the 20th Century*, Taschen, 2005;
- Schiller, Fr., *Scrieri estetice*, Ed. Univers, București, 1981
- Sendler, Egon, *Icoana, imaginea nevazutului. Elemente de teologie, estetica, tehnica*, Bucuresti, Editura Sofia, 2005;
- Stoiciu, Florin, *Materialitatea in gravura. Tehnici si maniere*, Bucuresti, Editura Tehnica, 2007;
- Stoiciu, Florin, *Tehnici si maniere ale gravurii*, Bucuresti, Ed. Polirom, 2010;
- Suchianu, D., I., *Cinematograful, acest necunoscut*, Editura Dacia, Cluj, 1973
- Tatarkiewicz, W., *Istoria esteticii*, vol. I- IV, Ed. Meridiane, București, 1978

Toma, Iulian –Dalin, *Muzeul contemporan. Programe educationale*, Ed. Institutul European, Iasi, 2007

Vanoye, F. și Anne Goliot – Lete, *Scurt tratat de analiză filmică*, Editura All, 1995

Velescu C.R., *Brâncuși inedit – Însemnări și corespondență*, Ed. Humanitas, București, 2004

Vianu, T., *Opere – vol 6, Estetica*, Ed. Minerva, București, 1976 și vol. 7, *Studii de estetică*, Ed. Minerva, București, 1978

Vlasiu, Ioana, *Anii '20. Tradiția și pictura românească*. București, Editura Meridiane, 2000

Zamfirescu, I., *Istoria universală a teatrului*, Editura pentru literatură universală, 1966 – 1970

**** *Dictionar de arta – forme , tehnici, stiluri artistice*, vol. I , II, Ed. Meridiane, Bucuresti, 1998

BIBLIOGRAFIE PENTRU TEMATICA ȘTIINȚIFICĂ – ARHITECTURĂ

Alexander, Christopher, *Notes on the Synthesis of Form*, Cambridge Mass, Harvard University Press, 1986

Arnheim, R., *Dynamique de la forme architecturele*, Architecture& Recherches/Pierre Mardaga, 1982

Arnheim,R., *Artă și percepție vizuală*, Editura Meridiane, 1982

Argan, Giulio Carlo, *Arta Modernă*, Editura Meridiane, 1985

Benevolo, Leonardo, *Storia della Città*, Laterza, 1982

Blake, Pieter, *Mies van der Rohe, Architecture and Structure*, Pelikan Book, 1990

Ching, Francis D.K., *Form, Space and Order*, 1996, John Willey et Sons, Inc, 2007

Constantin, Paul, *Culoare – Artă – Ambient*, Editura Meridiane, 1979

Constantin, Paul, *Arta 1900 în România*, Editura Tehnică, 1988

Curinschi Vorona Gh., *Introducere în Arhitectura comparată*, Editura Tehnică, 1991

Damian, Ascanio, *Le Corbusier*, Editura Meridiane, 1969

Enache, M., Ionescu, I., *Geometrie descriptivă și perspectivă*, Editura Didactică și Pedagogică, 1983

Evenson, Thomas Thus, *Archetypes in architecture*, Norwegian University Press, 1991

- Fletcher, Banister, *A History of Architecture*, Londra, Batsford LTD, 1956
- Frampton, Kenneth, *Studies in Tectonic Culture, The Poetics of Construction in Nineteenth and Twentieth Century Architecture*, Chicago, Illinois, MIT Press
- Frampton, Kenneth, *Modern Architecture: A Critical History*, New York, Oxford University Press, 1980
- Focillon, H., *Viața formelor*, Editura Meridiane, 1977
- Giedion, Siegfried, *Space, Time, Architecture*, Massachussets, Harvard University Press, 1967
- Gill, Robert, W., *Manual of Rendering with Pen and Ink*, Thames and Hudson, 1979
- A. Gheorghiu, A., *Proporții și trasee geometrice în arhitectură*, Ed. Tehnică, 1991
- Ionescu, Grigore, *Arhitectura populară în România*, Editura Meridiane, 1971
- Ionescu, Grigore, *Arhitectura pe teritoriul României de-a lungul veacurilor*, Editura Academiei, 1982
- Ionescu Grigore, *Arhitectura românească. Tipologii, creații, creatori*, Editura Tehnică, 1986
- Iliu, Liana, *Orașul grădină și evoluția conceptului*, Editura Universitară "Ion Mincu", București, 2005
- Iurov, C., *Arhitectura bionică*, Editura Tehnică, 1985
- Jenks, Charles and Baird, George, *Theories and Manifestoes of Contemporary Architecture*, London, Academy Editions, 1997
- Joja, C., *Actualitatea tradiției arhitecturii românești*, Editura Tehnică, 1984
- Joja, C., *Arhitectura românească în context european*, Editura Tehnică, 1989
- Kurokawa, Kisho, *Architecture de la Symbiose*, Electa Moniteur, 1987
- W.M.C. Lam, *Sunlighting as Formgiver for Architecture*, Van Nostrand Reinhold Company, 1986
- Licklider, H., *Scara arhitecturală*, Editura Tehnică, 1973
- Laurian, Radu, *Probleme de estetica orașelor*, Editura Tehnică, 1965
- Melicson, M., *Arhitectura Modernă*, Ed. Științifică și Enciclopedică, 1975
- Michelis, P., A., *Estetica arhitecturii*, Editura Meridiane, 1982
- Moughtin, Cliff, *Street and Square*, Butterworth Architecture, Oxford, 1992

- Meiss, Pierre von, *De la form au lieu*, Presses polytechniques et universitaires romandes, Lausanne, Suisse, 1986
- Moos, Stanislau von, *Le Corbusier, l'Architecte et son mythe*, Horizons de France, 1971
- Moussavi, Farshid, *The Function of Form*, Actar, Harvard University Graduate School of Design, 2009
- Müller, Dominique Gauzin, *Sustainable Architecture and Urbanism*, Birkhäuser, 2001
- Ochinciuc, C., *Conceptul dezvoltării durabile în arhitectură. Proiectarea integrată*, Editura Universitară "Ion Mincu", 2002
- Padovan, Richard, *Proportion – Science, Philosophy, Architecture*, Spon Press, London and New York, 1990
- Panchyk, K., *Solar interiors*, Van Nostrand Reinhold Comp., 1984
- Patruluius, Radu, *Locuința în timp și spațiu*, Editura Tehnică, 1975
- Patruluius, Radu, *Horia Creangă, Omul și opera*, Editura Tehnică, 1980
- Păun, Silvia, *Valoarea arhitecturii autohtone*, Ed. Per Omnes Artes, București, 2003
- Pevsner, Nikolaus, *The sources of Modern Architecture*, Penguin Books, 1966
- Radian, H., R., *Cartea proporțiilor*, Editura Meridiane, 1981
- Risselada, Max, (ed.), *Raumplan versus Plan Libre- Adolf Loos / Le Corbusier*, 010 Publishers, Rotterdam, 2008
- Săsărman, Gheorghe, *Funcțiune, Spațiu, Arhitectură*, Editura Meridiane, 1979
- Scherr, R., *The Grid: Form and process in Architectural Design*, USA Books, 2001
- Schultz, Christian Norberg, *Paysage, Ambiance, Architecture*, Liege, Pierre Mardaga 1979
- Schultz, Christian Norberg, *La Signification dans l'Architecture Occidentale*, Liege, Pierre Mardaga 1977
- Schultz, Christian Norberg, *Existence, Space and Architecture*, London, Studio Vista 1971
- Sitte, Camillo, *Arta construirii orașelor*, Editura Tehnică, 1992
- Steele, James, *Ecological Architecture*, Thames and Hudson, 2005
- Tănăsescu, A., *Geometrie descriptivă, perspectivă, axonometrie*, Editura Didactică și Pedagogică, 1983
- Teodoru, Horia, *Perspectiva*, Ed. Meridiane, 1968

- Trișcu, Aurelian, *Spații urbane pietonale*, Arta Grafică, 1985
- Vătășianu, Virgil, *Istoria Artei Europene*, vol I și vol. II, Editura Didactică și Pedagogică, 1967
- Vătășianu, Virgil, *Istoria Artei Europene, Arta din perioada Renașterii*, Editura Meridiane, 1972
- Triscu, A., *Spații urbane pietonale*, IP Arta grafică, 1985
- Vasilescu, Sorin, *Arhitectura Modernă*, Editura Universitară “Ion Mincu”, București, 1992
- Voiculescu, Sanda, *Arhitectură Antică*, Editura Universitară “Ion Mincu”, București, 1986
- Voitec Dordea, Mira, *Renașterea și Barocul*, Editura Universitară “Ion Mincu”, București, 1988
- Wetson, Richard, *Alvar Aalto*, Phaidon, 2001
- Wetson, Richard, *Materials, Form and Architecture*, Laurence King Publishing, 2008
- Zevi Bruno, *Cum să înțelegem arhitectura*, Editura Tehnică, 1969
- **** București. Anii 1920 – 1940. *Intre Avangardă și Modernism*, Editura Simetria, 1994
- **** *Gândirea estetică în arhitectura românească*, Editura Meridiane, 1983
- Cărțile pot fi consultate la Biblioteca Universității de Arhitectură și Urbanism “Ion Mincu” din București

**BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII - EDUCAȚIE PLASTICĂ,
EDUCAȚIE VIZUALĂ, EDUCAȚIE ARTISTICĂ**

- Amabile, Teresa M., *Creativitatea ca mod de viață*, Ed. Stiinta & Tehnica, Bucuresti, 1997;
- Albu Gabriel, *O psihologie a educatiei*, Ed. Institutul European, Iasi, 2005;
- Antonesei, L., *Introducere in pedagogie. Dimensiuni axiologice si transdisciplinare ale educatiei*, Ed. Polirom, Iasi, 2002;
- Cucoș, C., *Pedagogie*, Editura Polirom, 1996
- Cucoș, C., *Psihopedagogie pentru examenul de definitivat și gradele didactice*, Editura Polirom, 1998
- Gagne, R., *Condițiile învățării*, Editura Didactică și Pedagogică, 1975
- Hardy, Tom (ed.), *Art Education in a postmodern world*, Intellect Books, Bristol, 2006

Neacșu, I., *Instruire și învățare*, Editura Științifică, 1990

Nicola, I., *Tratat de pedagogie școlară*, EDP, 1996

ROCO, MIHAELA, *Creativitate și inteligența emoțională*, Ed.Polirom, Iasi, 2004;

Stan, Emil, *Pedagogie postmoderna*, Ed. Institutul European, Iasi, 2003;

Stan, Emil, *Managementul clasei*, Ed. Aramis, Bucuresti, 2003;

Toma, Iulian - Dalin, *Arhiva română de arte vizuale – ROVAA 2*, Ed. PRINTECH, BUCURESTI, 2008;

Toma, Iulian - Dalin, *Arhiva română de arte vizuale – ROVAA 3*, Ed. PRINTECH, BUCURESTI, 2009;

Toma, Iulian - Dalin, *Muzeul contemporan. Programe educaționale*, Ed. Institutul European, Iasi, 2007;

**** *Teorii ale limbajului. Teorii ale învățării*, Editura Politică, București, 1988

Notă:

Sunt obligatorii documentele școlare reglatoare valabile în anul școlar în care se susține concursul – planuri-cadru, programe școlare, programele pentru examenele și evaluările naționale.

BIBLIOGRAFIE – METODICA PREDĂRII - ARHITECTURĂ

Amabile, Teresa M., *Creativitatea ca mod de viață*, Ed. Știință & Tehnică, Bucuresti, 1997;

Antonesei, L., *Introducere în pedagogie. Dimensiuni axiologice și transdisciplinare ale educației*, Ed. Polirom, Iasi, 2002;

Gagne, R., Briggs, S., J., *Principii de design ale instruirii*, Editura Didactică și Pedagogică, 1977

Gagne, R., *Condițiile învățării*, Editura Didactică și Pedagogică, 1975

Gagnier, Jacques, *Les lycees du futur*, L'Harmattan, 1991

Hardy, Tom (ed.), *Art Education in a postmodern world*, Intellect Books, Bristol, 2006

Landsheere V. de, Landsheere G. de, *Definirea obiectivelor educației*, Editura Didactică și Pedagogică, 1977

Meiss, Pierre von, *De la cave au toit. Temoignage D'un enseignement d'architecture*, Presses polytechniques et universitaires romandes, Lausanne, 1991

Neacșu, I., *Instruire și învățare*, Editura Științifică, 1990

Nicola, I., *Tratat de pedagogie școlară*, EDP, 1996

Piaget, J., *Biologie și cunoaștere*, Editura Dacia, Cluj, 1971

Stan, Emil, *Pedagogie postmodernă*, Ed. Institutul European, Iasi, 2003;

Toma, Iulian - Dalin, *Muzeul contemporan. Programe educaționale*, Ed. Institutul European, Iasi, 2007;

Toma, Steliana, *Curs de pedagogie*, Institutul de Construcții, București, 1991

**** *Teorii ale limbajului. Teorii ale învățării*, Editura Politică, București, 1988

NOTĂ:

Sunt obligatorii documentele școlare reglatoare în vigoare: planuri-cadru, programe școlare, programele pentru examenele și evaluările naționale și manualele cuprinse în Catalogul manualelor școlare, valabile în învățământul preuniversitar în anul susținerii concursul

Autori:

Adrian Brăescu - inspector general Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului

Lect. univ. drd. arhitect Tana Nicoleta Lascu - Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” București

Prof.univ.dr. arhitect Cristina Victoria Ochinciuc - Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” București

Lect. univ.dr. Iulian Dalin Toma - Universitatea Națională de Artă București

Conf.univ.dr. Ioana Beldiman - Universitatea Națională de Artă București